

Published in **Oglinzi paralele și perpendiculare**. Florentin Smarandache,
Paradoxismul și Viteza Supraluminală, pp. 117-122. Editor: Octavian Blaga.
Oradea: Duran's, 2013; 136 pages. ISBN 9789731903507.

Mircea Monu

Fotojurnalul instantaneu, o nouă specie literară paradoxistă

Matematicianul și scriitorul Florentin Smarandache, fondatorul Mișcării Literare Paradoxiste, oltean născut și crescut în Bălcești, județul Vâlcea, absolvent al liceului pedagogic (început în Craiova și terminat în Râmnicu Vâlcea), șef de promoție al Facultății de Matematică din Craiova, profesor cooperant la un liceu din orașul Sefrou (Maroc, 1982-1984), emigrat ilegal în anul 1988 (fugit în Turcia, dintr-o excursie în Bulgaria), apoi emigrat legal din Turcia (unde a stat doi ani, 1988-1990, într-un lagăr de refugiați politic) în SUA, trăgându-se dintr-un strămoș venit în România din Grecia, are, zic eu, în sânge „microbul călătoriei” – a călătorit până acum în peste 40 de țări din Lume (din toate cele cinci continente!), motiv pentru care am considerat că a devenit, ca un paradoxist ce este, „Frate cu meridianele și paralelele” (acest supranume al său va deveni titlul unei serii de „note de călătorie”, care are, până acum, șase volume).

Cum „microbul Călătoriei” s-a întâlnit în fluxul sanguin al olteano-americanului (îi spun astfel, deoarece are acum dublă cetățenie, română și americană – un motiv pentru alte călătorii periodice) cu „microbul Literaturii”, din această „sinergie microbiană” a luat naștere, în mod firesc, un jurnal de călătorie – un jurnal-fluviu, autorul având ambiția de a scrie cel mai lung jurnal de acest gen din literatura română.

Unele dintre aceste „note de călătorie” sunt rodul unor călătorii de vacanță, întreprinse împreună cu soția în SUA sau în alte țări, iar altele sunt scrise cu ocazia unor deplasări profesionale la diverse întruniri științifice internaționale din SUA sau din diverse locuri de pe Glob, precum și al unor, „voiaje literare”, legate de hobby-ul său, Literatura, mai exact legate de „Paradoxism”, înderăgitul său „copil literar”.

Iată cum arată acest „fluviu” al jurnalelor de călătorie: „Profesor în Africa / Jurnal marocan” (1999, Chișinău, Republica Moldova; ediția a II-a, cu titlul „Belfer în Africa. Jurnal marocan”, Nijmegen, Olanda, 2002; ediția a III-a, cu titlul „Peste mări și țări / Jurnal de profesor în Africa”, București, 2002); „Frate cu meridianele și paralelele (note de călătorie)” – vol. 1, 2004, vol. 2, 2005, vol. 3, 2006, vol. 4, 2008, vol. 5, 2009, vol. 6, 2010; „India magică (note de călătorie)”, 2005; „Mama vitregă Rusia (note de călătorie)”, 2006; „Exotica și cutremurătoarea Indonezie”, 2007 (toate aceste volume au apărut la edituri din Râmnicu Vâlcea).

Aș situa metaforic acest „fluviu diaristic” între trei fluvii, situate pe trei continente: Fluviul Mississippi (din America de Nord, fluviul situat pe primul loc în Lume la numărul de modificări ale cursului său); Fluviul Dunărea (din Europa, aflat pe primul loc în privința numărului de țări și de capitale străbătute); Fluviul Nil (din Africa, cel mai lung din Lume).

Nu mă îndoiesc că acest trio fluvial va deveni un cvartet, vizat fiind și Fluviul Amazon (din America de Sud, aflat pe primul loc în top sub mai multe aspecte: debit, bazin hidrografic, număr de afluenți, lungimea cursului navigabil și valurile provocate de flux).

Iar până atunci, ca să demonstreze că nu a uitat de dictonul latin „Non multa, sed multum!” (tradus liber: „Nu cantitate, ci calitate!”), „călătorul de-a pururea”, numit Florentin Smarandache, ne servește ultima sa invenție literară paradoxistă – „fotojurnal instantaneu”!

Până la realizarea „cvartetului fluvial” al notelor sale de călătorie, a găsit un „ornament” pentru această „bijuterie diaristică”, Fluviul... Perlelor (din Asia, sudul R.P. Chineze), pe care îl va monta într-un viitor volum!

Presiunea lipsei de timp, care îl apasă nu doar pe cititor, ci și pe autor, a făcut ca aceste note de călătorie, scrise pe carnețele cu arcuri în timpul voiajului (în aeroport, în avion, în autobuz, în tren, în hotel, în muzeu, pe stradă – chiar cu riscul de a da cu capul într-un stâlp!) să devină mai puțin descriptive, reduse la esență, cu un număr din ce în ce mai mic de cuvinte. Iar cum în călătorie cele mai multe informații parvin pe cale vizuală, autorul – „globtrotter științific” – înlocuiește cu imagini (fotografii făcute de el în aceste călătorii) o parte din vorbele „economisite”, astfel încât pot spune că fondatorul Mișcării Literare Paradoxiste („Paradoxismul”), prin ultimele sale trei volume de „note de călătorie”, apărute în anul 2012 la Editura „Sitech”¹ Craiova, a creat o nouă specie literară paradoxistă – pe care a numit-o „Fotojurnal instantaneu”.

Cele trei volume, cu subtitlul „Fotojurnal instantaneu”, care impun noua specie sunt: „Pura vida” (cuprinde notele de călătorie cu impresii și imagini din perioada 19.12.2010-09-01.2011, din vacanța de iarnă, petrecută cu soția sa în trei țări calde din America Centrală: Costa Rica, Nicaragua și Panama);

„Aventuri chineze” (cuprinde notele de călătorie cu impresii și imagini din perioada 04.11.2011-11.11.2011, din deplasarea sa în orașul Kaohsiung din Taiwan, care se autointitulează Republica China, la o conferință științifică internațională de matematică aplicată, și din perioada 19.12.2011-05.01.2012, în timpul vacanței de iarnă, R. P. Chineză, când a efectuat un „turneu” științific în Beijing, Xian, Shanghai și Hangzhou, însoțit de această dată de soția sa); „Prin bătrâna Europă” (care cuprinde „peregrinări științifice” din vacanța de vară a anului 2010, în Franța, Ungaria, Scoția, însoțit de soția sa, în partea turistică a programului călătoriei).

În prefața „Fotojurnal instantaneu” la primul volum, „Pura vida” (Viață pură, în limba spaniolă, înțelesul popular fiind acela de „Traiul foarte bun”), autorul explică acest concept: „fotojurnal”, „Fiindcă suprafața pozelor se-ntinde aproape la jumătate sau mai mult din întreg volumul!” și „instantaneu”, „Pentru că jurnalul e scris la primă mână, pe locul vizitat, cu idei scurte ca niște blitz-uri, cu economie de cuvinte – în această lume în care vremea trece rapid.”. Apoi, oferă și o „scuză”, în numele cititorilor: „Oricum, oamenii nu mai citesc. S-au modernizat. Vor totul citit de-a gata, autocomentat, autorezolvat.”. Dar și o „scuză” în numele său: „Jurnal instantaneu – fiindcă nu mai am răbdare. Ca o odihnă activă – când călătoresc. Restul timpului îl dedic cercetării științifice.”.

Concluzia este aceea că formula „jurnal instantaneu” una este convenabilă atât cititorului, cât și autorului.

În prefața „Un vizitator de-a pururea” la al doilea volum, „Aventuri chineze”, autorul revine asupra conceptului „fotojurnal instantaneu” precizând că și-n acest volum „Stilul

lapidar, fotografic (la propriu și la figurat) din celelalte jurnale și memorii turistice se menține.”.

Apoi adaugă, spre a elimina o eventuală derută a cititorului, unele caracteristici ale noii specii de jurnal de călătorie: „...Exprimări eliptice... Fotografii edificatoare presărate prin text... Impresii de moment... Scris din mers... brut... direct...”.

Ponderea fotografiilor crește în acest volum.

În cel de-al treilea volum, „Prin bătrâna Europă” (călătoriile descrise aici au avut loc anterior celor din primele două volume, care au lansat specia „fotojurnal instantaneu”), noul tip de jurnal de călătorie este cel mai bine dezvoltat: aproape fiecare pagină de carte are o fotografie, doar în paginile despre muzee tronează informația transmisă prin cuvinte. Conceptul de „fotojurnal instantaneu” este realizat cel mai bine în prima parte a cărții, referitoare la Brest (Franța) și la Pécs (Ungaria), unde autorul a lucrat în cadrul unui contract de cercetare (la Brest) și a participat la o festivitate de înmânare a premiilor științifice ale organizației neguvernamentale internaționale Academia de Științe „Telesio-Galilei”. În partea pur turistică a cărții, din Paris, Londra și Edinburg, orașe-muzeu pline de muzee, autorul a dat totuși prioritate transmiterii clasice a informației – prin cuvinte.

Cartea se citește nu doar mai ușor, ci și cu încântare, datorită stilului paradoxist, înnoit prin „fotojurnal instantaneu”, fiind departe de ceea ce la o frunzărire superficială ar putea părea unora doar niște „Cuvinte și fotografii, culese din călătorii!”. Citite pe îndelete, constăți că nu sunt simple cuvinte culese din călătorii, ci sunt nu doar cuvintele ce

descriu prima impresie, frapantă, a unui voiaj, ci care descriu „Ceea ce rămâne în amintirile despre o călătorie!”. În ce privește fotografiile, alegerea aparține călătorului (determinată fiind de ochiul său, de sensibilitatea călătorului, de tehnica foto de care dispune acesta).

O nouă specie literară paradoxistă s-a întrupat – trăiască „Fotojurnalul instantaneu”!

Dacă un dicton francez spunea că „Partir c’est mourir un peu!” (A pleca înseamnă a muri puțin), paradoxistul Florentin Smarandache corectează proverbul cu pricina în cel mai pur stil paradoxist: „Partir (en voyage) c’est revigorer beacoup (par le photojournal instantané)!” , adică „A pleca (în călătorie) înseamnă a te înviora mult (prin fotojurnalul instantaneu)!”.